

og derfor siger jeg, at det glæder mig, at det atter blev berørt her. Nu ere vi komne saavidt, at man erkjender fra alle Sider, at det Retsforhold, som eksisterer overfor disse Midler, som ere henlagte til Universitetet, er, at de ere Statens Midler. Men saa siger det ærede Medlem, det er Pietetshensyn, der gjør sig gjældende, det er vore Følelser imod, at en anden Ordning bliver slaaet fast. Vel, der have vi altsaa Spørgsmaalet endnu mere simplificeret; det indskrænker sig altsaa dertil. Men den ærede Taler kjender saagodt som Nogen denne Sags Historie og noget af det Første, som særlig vakte min Opmærksomhed til den Side i det andet Thing, var disse Udtalelser, som fremkom fra Høires Ordfører, hvor denne Sag først blev sat paa Spidsen, idet Ordføreren, som blev den ærede Talers Eftermand paa den Plads, stærkt pointerede, at han og hans Venner ikke vilde taale, at dette Spørgsmaal blev staaende saaledes som det nu staar paa Finantsloven. Efter at det ærede Medlem, dengang Minister, havde sammen med Folkethinget deltaget i og tiltraadt denne Ordning med Tilslutning til en Bevilling af 50,000 Kr. aarlig, blev der strax rettet en bestemt Protest derimod fra den Side. Jeg veed nu ikke, om det var den rette Vej at gaa, naar det var saadanne sømme Hensyn, der gjorde sig gjældende, at gribe Sagen an paa denne Maade. Jeg husker ogsaa, at, da Sagen kom herind, stod den høitærede Finantsminister op her i Thinget og erklærede, at ligeoverfor denne Post paa § 21 var det ikke den enkelte Minister, men det samlede Ministerium, der gik ind derpaa. Jeg skal ikke forsøge denne Sags Historie længere, det var kun det, jeg vilde gjøre opmærksom paa, hvorledes i Begyndelsen denne Protest, som nu næsten her synes at blive til en ganske lille Ting fra vore politiske Modstanderes Side er stillet op til at blive et Kardinals-spørgsmaal. At det nu er kommet ind i en meget rolig Gænge, er vist meget fornuftigt, og jeg er glad ved, at det ligesom de andre store Spørgsmaal er jævnet. Jeg tror paa ingen mulig Maade, at det var ad den Vej, som denne Sag blev tvungen ind paa, at vi særlig skulle naae til en god Forhandling af saadanne store Spørgsmaal. Jeg kunde næsten fristes til at spørge, hvorfor egentlig Universitetet skulde være sig selv nok, være Universitet for Universitetet. Jeg kunde næsten fristes til at spørge, skulde der være Noget til Hinder for, at Universitetet kom til at staa og virkelig føle sig som og blive det danske Folks Universitet. Jeg er overbevist om, at det vil gaa, som det er udtalt fra mangfoldige Sider baade i dette og det an-

det Thing, at den Dag ligger saa fjernt, at den vist aldrig nogenstunde vil komme, hvor Universitetet vil komme til at mangle det Nødvendige til sin Bestaaen. Jeg er fuldstændig overbevist om, at disse Humanitets-hensyn, som vi Alle skulde al mulig Fremgang, Oplysning og Videnskab, ville aldrig mangle Forsvarere i dette eller det andet Thing lige saalidt som ude blandt Befolkningen. Hertil skal jeg indskrænke mig.

Bloug: Maa jeg blot tillade mig om dette Universitets-spørgsmaal, som jo er det mest brændende, dog ikke i Lue brændende Punkt paa Finantsloven, at sige, at, naar det ærede 4de kongevalgte Medlem (Fischer) vilde hævde, at det jo var af Pietetshensyn, at man sparede Universitetets Formue, er jeg vel fuldstændig enig med ham i denne Følelse, men i vor Tid gjælder Pietetshensyn for mange Mennesker saa overordentlig lidt. Det glæder mig derfor, at efter min Mening har Universitetet ogsaa en stærkere Ret end blot Pietetshensyn til ikke at blive bestaaet i sin Formue og at se den oppist til sine daglige Udgifter, hvorvel jeg meget vel veed, at, skulde en Proses skulle Universitetet og Rigsdagen imellem, vilde Universitetet tabe Processen. Heller ikke vil jeg altsaa indlade mig i Strid med Universitetets egne Lovkyndige om dets juridiske Ret til at bevare sin Formue; der er for mig ingen Tvivl om, at Universitetet har en særlig Ret, ganske den selvsamme Ret til at beholde til evige Tider, den det af henfarne Konger tillagte Formue som private Stiftelser eller Familier have til at beholde, hvad Kongerne have tillagt dem som Lehn, og Symbolet paa, at Universitetet har denne Ret, er, at det ikke er 50 Aar siden, at Universitetet havde Ret til at bestyre sin Formue selv under et Statstilsyn af en Kantzler og tilsidst en Patron, som vist ingenlunde var besværende for det. Dette Forhold forandrede den absolute Kongemagt ved et Magtspog i 1837, og dersom det ikke var stet, stod Universitetet og Kommunitetet i dette Dødblik ikke paa Finantsloven, og saa tror jeg ikke, der havde været noget Spørgsmaal om, at man opbrugte dets Formue. Det har vel altsaa ingen juridisk Ret til at beholde den, men en meget stærk historisk og moralsk Ret, og Grunden, hvorfor jeg for mit Bedkommende ønsker denne Ret respekteret, er ingenlunde, som det ærede Medlem for 7de Kreds (Madjen) formodede, den, at jeg mistænker de ærede Medlemmer i det andet Thing eller den almindelige Valgrets Repræsentanter for at ville vise en Narrihed mod Universitetet, som ikke tillod det at opfylde sine Formaal. Nei, men det er